

[H. C. Toft.]

ven havde jeg mange kritiske bemærkninger til forslaget. Vi står nu i dag ved anden behandling over for meget vidtgående ændringsforslag stillet af et flertal, de radikale, SF og socialdemokratiet, til ministerens oprindelige lovforslag. Jeg vil navnlig hæfte mig ved de begrænsninger i mulighederne for at erhverve en landbrugsejendom, som der stilles forslag om. De tre partier stiller forslag om en bopælspligt som betingelse for, at man kan erhverve en landbrugsejendom. Dernæst stiller man krav om, at ejendomme over en vis størrelse kun kan erhverves, hvis erhververen tager landbrug som hovederhverv, hvilket efter forslaget indebærer, at man skal have mindst halvdelen af indtægten fra landbrugsejendommen, og tillige at man skal anvende halvdelen af sin arbejdskraft på ejendommen. For mindre ejendomme stiller man ikke det sidste krav, men dog kravet om bopælspligt.

Dette krav om bopælspligt vil medføre en enorm prisstigning på ejendomme i de større byers nærhed. Det afgørende for ejendommens pris bliver, hvor nær den ligger større befolkningscentre, hvor man kan komme fra hjemmet i en landbrugsejendom til arbejdspladsen inden for en rimelig tid.

Da landbrugsministeren fremsatte sit lovforslag i december, var hans motivering, at de af ham foreslåede ændringer ville holde priserne på landbrugsejendommene i ave. Men det er lykkedes ministeren alene ved at fremsætte forslaget om ændringer i landbrugsloven, hvorefter byfolk havde svært ved at erhverve landbrugsejendomme, at presse priserne i vejret. Alle de, der havde overvejet at købe, måtte jo ud på markedet for at erhverve ejendommen, inden ministerens forslag blev til lov. Det er tillige lykkedes ministeren varigt at sætte priserne op på de landbrugsejendomme, der har den bedste placering i nærheden af de større befolkningscentre. Det er altså lykkedes ministeren i forening med de radikale og SF at nå det modsatte af det, han tilstræbte.

Omvendt må jeg give ministeren ret i, at hans forslag vil holde priserne i ave på de ejendomme, der ligger langt fra befolkningscentre, altså i de tyndt befolkede egne og ikke mindst i vore øsamfund, hvor det ikke vil være muligt at skaffe tilstrækkeligt med købere, når der stilles krav om bopælspligt.

Mange ejere af mindre ejendomme vil i disse områder få svært ved at finde købere, og priserne vil presses nedad i en sådan grad, at mange næppe får nok til at købe et mindre hus i byen, når de på grund af alder må høre op med erhvervet og sælge landbruget. Det er en forskelsbehandling, som vi finder ganske urimelig og uanstændig.

Når ministeren ikke opnår andet end denne urimelighed og for mange ejendomme opnår det modsatte af det, han tilstræbte, nemlig dyrere ejendomme, så forstår jeg ikke, at ministeren har ladet sig lokke med på den galej af de to øvrige partier.

Kravet om hovederhverv som betingelse for, at man kan erhverve en landbrugsejendom, gælder alle ejendomme med en grundværdi i dag på over 35.000 kr. Det er et forslag, der kræver administrative omkostninger, så det forslår. Der skal holdes kontrol med, at indtægten fra landbruget overstiger anden indtægt, og det skal kontrolleres, om vedkommende nu også bruger halvdelen af sin arbejdstid på ejendommen. Jeg forstår simpelt hen ikke, hvordan det skal kunne kontrolleres. Den pågældende må formentlig føre arbejdstidssedler over, hvor han hver dag har tilbragt tiden: om morgenen på egen bedrift i 2 timer, derefter arbejde på anden virksomhed i 8 timer, og så må han nødvendigvis efter hjemkomsten arbejde 6 timer på egen bedrift, selv om der måske kun var brug for et par timers arbejde. Det er ganske ukontrollabelt; hvis man ikke opfylder kravet, kan man blive stillet over for myndighedernes påbud om at afstå ejendommen inden for en vis tid.

Kravet om, at halvdelen af indtægten skal stamme fra ejendommen, er lige så urimeligt. Selv om en ejer kan skabe sig et normalt udbytte af en ejendom, dvs. svarende til andres udbytte af tilsvarende ejendomme, må han ikke, selv om han har evner og energi dertil, på nogen måde yde en indsats, der kan give ham en større indtægt ved andet erhverv end det, landbruget giver ham, hvis han vil bevare ejendommen. Mon ikke det er første gang i dansk lovgivning, at man lægger en stopklods ind, der forbyder folk at arbejde mere og at tjene mere end en bestemt sum. Stopklodsen siger: du må ikke tjene mere i alt end det dobbelte af, hvad din landbrugsejendom giver, og du må ikke arbejde i længere tid i alt end det dob-